

Danielle STEEL

Ples
vo Versailles

Danielle
STEEL

Ples
vo Versailles

Preložila Zuzana Gašparovičová

IKAR

Danielle Steel
THE BALL AT VERSAILLES

Copyright © 2023 by Danielle Steel
All rights reserved including the rights
of reproduction in whole or in part in any form.
Translation © 2025 by Zuzana Gašparovičová
Cover images © AGIP - Rue des Archives/Granger, NYC;
DEA/G. DAGLI ORTI/Getty Images; Prasit Rodphan/Alamy
Stock Photo; Shutterstock
Slovak edition © 2025 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-9981-8

*Mojim výnimočným deťom
Beatrix, Trevorovi, Toddovi, Nickovi,
Samanthe, Victorii, Vanesse,
Maxxovi a Zare*

*Nech váš život naplnia zázraky
a ľudia, ktorí milujú vás
a ktorých milujete vy.*

*Ak pristúpíte k svojej životnej úlohe zodpovedne
a s otvoreným srdcom,
zázraky prídu samy.*

Boh vám žehnaj.

*Lúbim vás z celého srdca.
Mama (D. S.)*

Milí priatelia!

Román *Ples vo Versailles* je o výnimočnom večere v roku 1958, keď sa na zámku Versailles pri Paríži konal prvý debutantský ples. Mladé dámy z významných a zo vznešených rodín boli predstavené v spoločnosti. Pozvali naň viac ako tridsať mladých Američaniek, ktoré oslnili hostí nádhernými bielymi róbami. Bola to nepochybne nezabudnuteľná a magická udalosť, elektrizujúca noc Popolušiek plná napätia, ktoré sršalo z osemnásťročných dievčat a ich chlapčenských náprotivkov.

Debutantské plesy sa konajú stáročia, ich história siaha hlboko do dávnej minulosti, no ešte v dvadsiatom storočí bolo cieľom mladých žien nájsť si vhodných manželov medzi vyšších kruhov anglickej spoločnosti. Mladíci im počas krátkej spoločenskej sezóny dvorili, páry sa napokon podľa očakávania zasnúbili a zakrátko sa vzali. Sobáše uzatvárali ľudia, ktorí sa takmer nepoznali a spoliehali sa na to, že ich výstrel naslepo vyjde. Rovnaké spoločenské postavenie im, bohužiaľ, nie vždy prinieslo šťastie.

V súčasnosti sa debutantské plesy organizujú ako prejav úcty voči tradíciám. Ich zmyslom už nie je nájsť manželku, ale po završení osemnástich rokov zaznamenať okamih dozretia a prechodu do dospelosti. Krásne mladé dámy v nádherných bielych šatách oslávia vstup do sveta dospelých a noc, v ktorej hrajú rolu Popolušky, sa im naveky vryje do pamäti.

Dúfam, že si obľúbite príbeh, v ktorom sa vrátíme do prvého výnimočného večera v roku 1958, kde sa na zámku Versailles tvorili spomienky.

S láskou
Danielle

Kapitola 1

Jane Fairbanksová-Alexanderová uprela zrak na krémovo-bielu obálku, ktorú na strieborný podnos stolíka v chodbe položila pomocnica v domácnosti. Gloria bola Írka a pracovala u nich trikrát do týždňa na polovičný úväzok. Keď bola Janina dcéra Amelia ešte malá školáčka, chodila k nim každý deň. Len čo začala študovať na vysokej škole, nepotrebovali jej služby tak často a Gloria si na zvyšné dva dni našla brigádu. Kúpovala Jane obľúbené potraviny, prala bielizeň a upratovala byt. Amelia zavítala domov len zriedka a zväčša počas víkendov. Nastúpila práve do prvého ročníka na Barnardovej vysokej škole. Doma to bez nej čudne stíchlo. Malý, útulný a vkusne zariadený byt s dvomi miestnosťami bol súčasťou bytového domu z predvojnového obdobia a stál na Manhattane na rohu Piatej avenue a Sedemdesiatej šiestej ulice. Obyvatelia bytovky si platili vlastného vrátnika, ktorý v Jane umocňoval pocit bezpečia. Rada sa vracala domov v dňoch, keď mala Gloria službu. Všade bolo čisto, každý kút bol vyupratovaný a bielizeň úhladne zložená na posteli. Poriadok v byte jej aspoň čiastočne vynahradil Ameliinu neprítomnosť. Tá

bývala na okraji mesta v internáte ženskej vysokej školy Barnard, sesterskej s Kolumbijskou univerzitou.

Amelia si užívala život prvorodičky. Študovala anglickú literatúru, čo malo logiku. Jej matka bola zástupkyňou šéfredaktora váženého vydavateľstva v meste a aj Ameliin otec kedysi pracoval vo vydavateľstve. Amelia mala jasné ciele. Po skončení Barnardu si chcela podať prihlášku na právo. Dúfala, že sa dostane na Kolumbijskú univerzitu, ktorá ako prvá prijímala ženy na štúdium práva. Jane vychovávala Ameliu sama už deväť rokov, odkedy jej manžel Alfred umrel. Keď sa to stalo, Amelia mala deväť a otca nestihla hlbšie spoznať. Jane v sebe živila spomienky na manžela z čias, keď bol pred vojnou zdravým a sebavedomým mužom. Odchod na front všetko zmenil.

Zoznámili sa, keď bola Jane v treťom ročníku na Vasarskej vysokej škole. Alfred študoval angličtinu na Yalovej univerzite. Stretli sa v New Yorku na plese debutantiek. Rok a pol jej dvoril a chodil za ňou z New Havenu do Poughkeepsie tak často, ako mu dovolila situácia. Keď bol v poslednom ročníku, zasnúbili sa a po jeho promócií v roku 1939 sa vzali. Alfred mal v tom čase dvadsaťštyri rokov, Jane o dva roky menej. Začal pracovať vo vydavateľstve G. P. Putnam's ako asistent a rýchlo ho povýšili na mladšieho redaktora. Mal pred sebou žiarivú budúcnosť. Miloval svoju prácu a tešil sa, ako sa raz vypracuje na staršieho redaktora a možno jedného dňa na šéfredaktora.

Jane si hneď po absolvovaní vysokej školy našla prácu v redakcii časopisu *Life* ako asistentka. S manželom mali podobné záujmy a obaja milovali svoju prácu vo vydavateľ-

stvách. Alfred sa venoval literárnym dielam a rukopisom, čo pôsobilo ušľachtilejšie, ale Jane si v časopise užila viac zábavy, vládol tam ruch a nikdy sa nenudila. Tri mesiace po svadbe zistila, že čaká dieťa. V redakcii časopisu bola sotva rok, keď po bezproblémovom tehotenstve v lete 1940 porodila Ameliu. Do práce sa už nevrátila. Zostala s dieťaťom doma na materskej dovolenke. Alfredov príjem a peniaze, ktoré zdedil, im zabezpečili príjemný život. Alfred považoval za samozrejmosť, že jeho žena prestane pracovať a bude sa starať o domácnosť a rodinu.

Alfred nebol bohatý, starí rodičia mu však zanechali slušné dedičstvo. Z toho pokryli životné náklady a dopriali si aj trochu luxusu. Po rodičoch, z ktorých jeden umrel na rakovinu a druhý na mozgovú porážku, mu tiež zostal nejaký majetok. Musel pracovať, ale rodina nebola odkázaná len na jeho príjem. Bolo príjemné vedieť, že v banke majú menšie úspory, ktoré bezpečne a konzervatívne investovali. Ich rodiny boli podobné. Janin otec bol prezidentom banky v New Yorku a matka pochádzala z významnej bostonskej rodiny, kde nebola núdza o peniaze. Tieto staré rody už však neboli tak finančne zaisťované ako kedysi. Počas krachu newyorskej burzy v roku 1929 prišli o veľkú časť majetku, stále im však zostalo dosť na to, aby ďalším potomkom zabezpečili pohodlný a bezstarostný život. Alfredova rodina bola súčasťou starej newyorskej gardy, vlasteneckej organizácie veteránov, ktorí predstavovali miestnu domobranu. Alfredovi bratrance a sesternice boli majetnejší ako on, ale jeho meno patrilo v newyorskej spoločnosti medzi najznámejšie.

Nepatril k skutočným boháčom, no mal dosť na to, aby uživil rodinu a Jane nemusela pracovať. Alfredov otec bol investičný bankár na Wall Street a Alfredova matka, tak ako Janina, nikdy nepracovala.

Obe rodiny sa dobre poznali. Otcovia boli členmi rovnakého klubu, kde sa po práci často stretávali, a matky pomáhali raz do týždňa Červenému krížu ako dobrovoľníčky spolku Dámy v sivom. Bavilo ich to a považovali to za prácu. Keď sa im narodila vnučka, striedavo sa o ňu starali, spolu ju brávali na kolotoče, do parku či zoologickej záhrady. Jane a Alfred boli jedináčikovia a Ameliin príchod na svet prijali starí rodičia z oboch strán ako zázrak a radosť.

Rodina nažívala v zhode dva a pol roka od svadby do Ameliiných osemnástich mesiacov. Po večeroch sa zhovárali o Alfredovej práci, jeho profesionálnom raste a nedávnom povýšení, o rukopisoch, na ktorých pracoval. Keď Japonci napadli Pearl Harbor, Alfred bez váhania narukoval. O pár mesiacov odplával do Anglicka a odtiaľ do Talianska. S Jane si pravidelne písali. Charakter listov z Talianska sa postupne zmenil. Oduševnenie sa stratilo a zaznieval z nich strach striedavo s hnevom. Nemohol jej napísať, čo tam videl a zažil, ale nebolo ťažké uhádnuť, ako neľahko znáša krutosti vojny. Hlboko ho zasiahlo, keď mu hneď v prvý rok na fronte umreli obaja rodičia. Ozýval sa podľa toho, kde bojovali a či tam bola poštová služba. Nasledovali dlhé obdobia, keď od neho neprišli nijaké správy, potom sa na čas zase vynoril ako zo záhrobia. Po niekoľkých mesiacoch si všimla, že z Talianska začali prichádzať listy napísané roztrasenou rukou a ich tón sa zmenil. V lete roku 1945 sa vrátil z vojny a Jane

hneď pochopila prečo. Prišiel niekto úplne iný. Amelia mala päť rokov a nespomínala si naňho. Rozplakala sa zakaždým, keď ho uvidela alebo ju chcel vziať do náručia. Vydalo to v ňom návaly plaču alebo sa vyrútil z miestnosti a tresol za sebou dverami.

Lekár povedal, že trpí posttraumatickým vojnovým stresom a bojovou únavou, ako to vtedy nazývali. Po čase sa vraj zotaví. Nikdy sa tak nestalo. Mal tridsať rokov a smrť rodičov v relatívne krátkom čase po jeho odchode mu zhoršila psychický stav. Prestal sa vídať so starými priateľmi, nechodil do klubu. V práci vo vydavateľstve ho nahradila žena, ktorá odvádzala skvelú robotu a platili jej menej než Alfredovi. Ako vojnovú vdovu ju nemohli vyhodit' a spôsobiť jej finančné ťažkosti. Pracovný trh zaplnili mladí, zdraví muži, ktorí hľadali prácu. Alfreda všade odmietli, ale čiastočne si za to mohol sám. Stále sa z vojnového stresu nezotavil. Buď ho nejaká otázka na pohovore rozčúlila, alebo sa pri zmienke o tom, čo zažil na fronte, rozvzlykal. Prestal si hľadať zamestnanie a vysedával doma. Zahĺbený do ponurých myšlienok celý deň len popíjal. Jane sa ho snažila zo všetkých síl povzbudiť na duchu. Dával prednosť džinu, ale lial do seba čokoľvek, čo sa mu dostalo pod ruku. Jedného dňa Jane odhalila skrýšu s alkoholom a všetky fľaše vyhodila. Nepomohlo to. Vynachádzavo si našiel novú úschovňu. Jane nepracovala, Alfred bol nezamestnaný a pil ako dúha. Zakrátko pomíňal väčšinu peňazí z dedičstva po rodičoch a starých rodičoch. V súkromnom pokerovom klube našiel záľubu v hazardе, utápal sa v alkohole, celé dni bezprizorne sedel na stoličke a zízal

do prázdna. V noci počúval rádio a spal pri ňom. Jane si jeho návrat do rodinného prostredia predstavovala ako opätovné spojenie spriaznených duší, ktoré nadviažu tam, kde skončili. Alfred už nenašiel k takému súzvuku cestu. Jeho vnútorné ja sa nikdy neuzdravilo a stratilo sa.

O štyri roky po vojne, keď mal tridsaťštyri rokov, sa vydal do Connecticutu navštíviť starého priateľa z armády, o ktorom Jane nikdy nepočula. Zišiel autom z útesu do rokliny a zabil sa. Nezanechal list na rozlúčku, Jane tak nikdy nezistila, či to bola samovražda alebo nehoda v opitosti. Podozrievala ho z toho prvého, ale nevedela to dokázať. Zlomilo jej to srdce. Štyri roky trpel silnou depresiou, nočnými morami a potením takmer každú noc, odmietal však liečbu. Nástojil na tom, že mu nič nie je, hoci obaja vedeli, že si to len nahovára.

Jane v tridsiatich dvoch rokoch ovdovela. Rodičia umreli ešte predtým, a tak sa nemala na koho obrátiť o pomoc, keď zistila, že Alfred premrhal takmer všetky peniaze, pričom nemal životnú poistku. To, čo po ňom zostalo, spolu s jeho vojenskými dávkami uložila na investičný účet na Ameliino vzdelanie a na prípad núdze, keby sa niečo stalo. Alfred, vďaka bohu, ešte pred vojnou kúpil ich byt z dedičstva po starých rodičoch. Zostali s Ameliou na mizine, ale mali aspoň strechu nad hlavou.

Keď Ameliin otec tragicky zahynul, mala deväť rokov a navštevovala exkluzívnu dievčenskú školu Chapin School na East Side, kam chodila aj jej matka. Pred Ameliou skrývala zdesenie, keď zistila, že ich Alfred zanechal vo finančnej tiesni. Sotva mali z čoho vyžiť. Jane si hľadala prácu v re-

dakcii, no bezúspešne. Deväť rokov nepracovala a predtým mala len rok praxe.

Napokon ju zamestnali v známom vydavateľstve a nastúpila na pozíciu mladšej redaktorky ako Alfred, keď sa vzali. Zistila, že má na redigovanie talent. Podporovala mladé talenty a začínajúci autori s ňou radi spolupracovali. Mala čuch na rukopisy, o ktorých si bola istá, že budú komerčne úspešné, a často sa ukázalo, že sa nemýlila. Oplývala tajomným darom nájsť príslovečnú ihlu v kope sena a romány spočiatku neznámych spisovateľov sa stali bestsellermi. Rýchlo sa vo vydavateľstve Axelrod a Baker vypracovala. Nadriadeného Phillipa Parkera nadchli jej schopnosti. Povýšil ju a zdvihol jej plat. Naučila sa žiť šetrne a Ameliu o nič neochudobnila. Do šiestich rokov sa stala zástupkyňou vydavateľa. Šéf sa blížil k dôchodku a Jane poškulovala po jeho mieste. Parker na to robil pravidelné narážky, až si bola takmer istá, že ho na pozícii nahradí. V skutočnosti robila posledné tri roky prácu zaňho. Mal chatrné zdravie a tvrdil jej, že je len otázka času, kedy dostane jeho miesto. Tvrdilo drelo, aby si ho zaslúžila, brávala si rukopisy domov a trávila nad nimi večery. Robila za dvoch, za seba aj za šéfa.

Bola hrdá na svoj výkon a podporovať mladých autorov ju bavilo. Mnohých poznala osobne a často sa s nimi priateľsky zblížila. Práca ju uspokojovala a zarábala slušne. Od literárnych agentúr dostala niekoľko lukratívnych ponúk na miesto agentky, ale bola lojálna voči vydavateľstvu, ktoré ju zamestnávalo a slušne platilo. Sama živila seba a dcéru miesto manžela, ktorý prehajdákaval všetky peniaze

a upil sa na smrť. Pitva preukázala, že bol opitý, keď zletel z útesu. Jane sa naňho dlho hnevala, no napokon mu v duchu odpustila. Prestala Alfreda viniť, popravde zomrel na následky vojny.

Alfred ani Jane nevyrastali v prepychu. Po veľkej hospodárskej kríze sa majetok oboch rodín, podobne ako mnohých aristokratických rodov, značne scvrkol, stále však vedeli pred vojnou svoje rodiny finančne zaistiť a deti zaopatriť. V Janiných a Alfredových žilách kolovala modrá krv, vzdelanie získali na najlepších školách a univerzitách, poznali správnych ľudí, žili na okraji newyorskej spoločnosti medzi ľuďmi svojej triedy. Detstvo prežili v dostatku a Jane bola odhodlaná postarať sa, aby dcére nič nechýbalo. Poslala ju do najlepších škôl v meste, a keď išla na narodeninové večierky, obliekla ju do krásnych šiat. Pozývali ich do najlepších rodín. Jane bola členkou klubu Colony, jedného z najprestížnejších ženských klubov v New Yorku. Dbala o to, aby dievčatá, s ktorými sa Amelia zoznámila a spriatelila, pochádzali zo správnych rodín. Spoločenský register, polročná publikácia, ktorá zverejšňovala členov newyorskej smotánky, bola Janinou bibliou. Figurovali v nej ľudia, s ktorými sa spoločensky stýkali. Tí, ktorí ju dobre nepoznali, ju pre jej vyšší pôvod považovali za snobku, ale opak bol pravdou. V práci sa ku každému správala milo, no pre Ameliu chcela tie najlepšie príležitosti a snažila sa, aby vyrastala medzi rovnakými ľuďmi ako rodičia. Jane sa nikdy neodchýlila od bezpečného, známeho sveta a nedovolila to ani Amelii. Keď nadíde čas, Amelia sa vydá za mladíka z tohto prostredia.

Od Alfredovej smrti sa Janin život zmenil na boj o život. Urputne robila všetko pre to, aby dcére dopriala to najlepšie. Už vtedy si predsavzala, že Amelia nesmie prejsť v dospelosti rovnakým peklom.

Dievčina netušila, ako často si matka kvôli nej nedopriala nový kabát, šaty, klobúk či topánky, dokonca ani novú sukňu do práce. Zdokonaľovala si zovňajšok svojpomocne, cez plecia si prehodila nápadnú šatku a okolo krku zavesila matkin perlový náhrdelník. Pôsobila dojmom nádhernej, distingvovanej aristokratickej dámy z vyššej spoločenskej vrstvy a so skvelým vzdelaním. Ameliu celé detstvo učila, ako očariť okolie a vydať sa za správneho muža, ktorý sa o ňu postará, ochráni ju a uživí, aby nemusela robiť také obeť ako matka po otcovej smrti. Jane bola proste ochotná pre svoju dcéru obetovať všetko, čo mala.

Amelia pred mesiacom debutovala na vianočnom plese, kde sa každoročne zbierali peniaze pre nemocnicu. Patril k najexkluzívnejším udalostiam v New Yorku, počas ktorej po desaťročia uvádzali do spoločnosti slečny z najlepších rodín. Debutovali tam dievčatá z rodu Astorovcov a Vanderbiltovcov a zúčastnili sa na ňom aj mnohé Ameliine spolužiačky. Obliekla si nádherné šaty so zvonovou sukňou, ktoré vybrali v obchodnom dome Bergdorf Goodman. Ušité boli z ťažkého bieleho saténu podľa návrhu Pauline Trigèreovej, pôsobili jednoducho a mali úzky pás, ktorý zvýrazňoval Ameliinu štíhlu postavu. Amelia bola krásne dievča s dokonalým telom, dlhými plavými vlasmi a hlbokými modrými očami. Bola mladšou, takmer

vernou kópiou svojej štyridsatjedenročnej, stále však príťažlivej matky. Podobali sa ako sestry.

Keď Amelia schádzala po schodisku so svojim spoločníkom, vyzerala ako princezná. Zastala pod skríženými mečmi kadetov z West Pointu a pri predstavovaní urobila puckerlík. Sprevádzal ju Teddy Van Horn, o rok starší kamarát z detstva. V bielej kravate a smokingu vyzeral šarmantne. Amelia oňho nejavila hlbší záujem. Boli len priatelia a neiskrilo to medzi nimi. Prežili tak príjemný, uvoľnený večer. Jane debutovala pred dvadsiatimi tromi rokmi na tom istom plese a stále si pamätala pocit vzrušenia. Do svadby s Alfredom to bol najdôležitejší okamih jej života.

Drahé šaty zaťažili Janin rozpočet, ale Amelii sa s tým nezdôverila. Z ušetrených a dobre investovaných peňazí po Alfredovi zaplatila dcére školné. Internát a výdavky spojené so štúdiom hradila zo svojho platu. Raz, keď šéf odíde do dôchodku a získa jeho skvele platený post, nebudú ich finančné možnosti také obmedzené. Tešila sa na to a dúfala, že to čoskoro príde.

Dovtedy ležala existenčná táraha na jej pleciach, napokon ako posledných deväť rokov. Amelia mala osemnásť. O sedem rokov doštuduje právo a Jane sa uľaví. Doteraz to zvládali dobre a mala dosť síl, aby vydržala sledovať ich rozpočet ako ostriež ďalších sedem rokov bez toho, aby Amelia niekedy pocítila finančnú tieseň alebo jej niečo chýbalo. Jane by radšej umrela, než by Ameliu ukrátila a priznala pred ňou, aký boj každodenne zvädza. Amelia sa raz výborne vydá a bude si žiť ako v bavlnke. Pravdaže si želala, aby sa vydala z lásky, milovať bohatého muža však

bolo ľahšie než chudáka. Amelia bola dobre vychovaná a Jane nepochybovala, že na univerzite si nájde tú správnu partiu. Jane bola na dcéru pyšná. Väčšinu času trávila v knižnici a učila sa, aby si udržala výborné známky. Amelia brala štúdium vážne, mala morálne zásady a hodnoty. Jej dobré srdce by zlomilo, keby sa dozvedela pravdu o skutočnej finančnej situácii.

Jane si na Ameliin vianočný debut obliekla jednoduché čierne zamatové šaty, ktoré našla v obchode s obnoseným tovarom, kde bohaté paničky predávali vyradené šatstvo. Boli od Charlesa Jamesa a našla k nim aj šikovný norkový kožuch od Galanosa. Eleganciou a vkusom tromfla všetky prítomné matky. Aj Amelia v krásnych šatách budila pozornosť. Obe vyzerali skvele oblečené.

Amelia očakávala pozvanie na ples a veľmi ju potešilo. So študentkami zo strednej školy o udalosti často hovorili. Pre Ameliu to nemalo taký hlboký význam ako pre matku a spolužiačky, ale bol to akýsi rituál prechodu do dospelosti. Zo zvedavosti si zistila, aký bol pôvod a účel plesu. Na debutantských plesoch v Spojených štátoch aj v Európe sa mladé dámy z dobrých rodín uvádzali do spoločnosti so zámerom nájsť si manželov. Len málo mladých žien sa v súčasnosti vydávalo v osemnástich tesne po skončení strednej školy. Raz, keď Amelia namietala, že ples je prežitkom minulosti, matka zdôraznila, že sa tam ide zabaviť a väčšina mladých dám stretne svojich budúcich partnerov práve na vysokej škole. Amelia sa rozčúlila nad tým, že ľudia z nižšej vrstvy vylúčili z účasti na tejto udalosti. Zdalo sa jej to nespravodlivé.

„Je to ako dobytčí trh, mama,“ šomrala Amelia, „ten dobytok sme my. Pripadá ti to normálne?“

„Nie je to dobytčí trh. Je to večer predurčený na to, aby si sa cítila ako Popoluška, a ak stretneš svojho vysnivaného princa, bude to nádherné. Je to rituál pre ľudí našej triedy, kde sa chválime dcérami, na ktoré sme pyšní. Dievčatá, ktoré tam budú, poznáš. Chodila si s niektorými do školy.“ Iné zas študovali na Spence a Brearley, konkurujúcich Ameliinej škole Chapin. Amelia napokon ustúpila a zabudla na svoje výhrady proti plesu. Nemohla zmeniť pravidlá, ktoré neschvaľovala, napríklad tie, ktoré určovali, že všetky debutantky musia byť biele kresťanky. Pred rokom s dojatím a pozorne sledovala prípad deviatich odvážnych afroamerických študentov, ktorým aj napriek desegregačnému zákonu znemožnili vstup do priestorov školy Central High v Little Rocku v Arkansase. Pripúšťala si ich situáciu veľmi k srdcu.

„Mami, je to proti ľudským právam, ako sa k nim môžu tak správať?“

„Nie je to správne,“ pritakala Jane, „ale dejiny napredujú pomaly. Jedného dňa sa to zmení, no väčšina ľudí v tejto krajine nie je na to ešte pripravená. Raz sa integrácia stane prirodzenou záležitosťou, lenže k tomu sa táto spoločnosť ešte nedopracovala.“

„Mali by sa poponáhľať. Nie sme o nič lepší než ľudia s tmavou farbou pleti.“

„Za tvojho života sa to isto uskutoční,“ ubezpečila ju Jane. „Možno keď dospeješ do môjho veku. Little Rock znamená prvý veľký krok, ktorý k tomu smeruje. Nemôže-

me však vybojovať všetky bitky, môžeme vyhrať len vlastný zápas. Tamto nie je náš boj.“

Jane sa každodenne pasovala s problémami, aby urobila pre dcéru maximum a obe ich zabezpečila.

„Možno by to mal byť aj náš boj,“ dôrazne pred mesiacom vyhlásila Amelia. Nespravodlivosť segregácie ju prenasledovala od detstva. Neznášala predstavu, že sa s niektorými ľuďmi zaobchádza odlišne. Nedalo sa spochybníť, že debutantské plesy vylúčili z účasti mnohých ľudí a boli otvorené len pre vyvolených. Bol to exkluzívny klub. Zmysel týchto plesov a predstavovania vydajachtivých mladých žien sa po stáročia nezmenil. Bola to zastaraná tradícia so zle skrývanou snahou nájsť manželov pre mladé dámy, ktoré dosiahli primeraný vek.

Amelia si to napokon aj navzdory výhradám dobre užila, stretla tam mnohé svoje spolužiačky a už sa neponosovala. Zabávala sa s Teddym a ďalšími debutantkami. Nepovažovala to za prevratnú udalosť, ktorá by jej zmenila život, ale mala krásne šaty a príjemne strávila večer.

Jane si sadla k stolu. V rukách poťažkala hrubú obálku krémovej farby s jej menom napísaným kaligrafickým písmom a s francúzskou známkou s pečiatkou z Paríža. Vybrala list a pozorne sa doň začítala. Keď skončila, po tvári sa jej rozlial úsmev. Amelii sa práve otvárali nové možnosti a matke sa azda splnia najhlbšie nádeje týkajúce sa dcérinej budúcnosti. Na zámku Versailles sa na prvom debutantskom plese predstaví dvestopäťdesiat mladých francúzskych dám pred prítomným francúzskym prezidentom, francúzskym veľvyslancom v Spojených štátoch americ-

kých Hervém Alphantom, vojvodkyňou de Maillé a vojvodom de Brissac, spolupredsedami tejto udalosti. Slečna Amelia Whitney Alexanderová je medzi štyridsiatimi pozvanými mladými Američankami. V liste uvádzali, že podmienkou účasti na plese je vek mladých Američaniek od sedemnásť do devätnásť rokov a úspešný debut v Spojených štátoch v rokoch 1956 a 1957. Výnimka sa udeľuje tým, ktoré to stihnú do decembra 1958. Debutantky zo skorších či nadchádzajúcich rokov nespĺňajú požiadavky organizátorov plesu. Amelia spadala do prvej kategórie. Jej prvý ples sa konal v decembri 1957. Jane sa ešte viac rozzíarila tvár, keď si prečítala zoznam čestných členov komisie a organizátorov plesu. Boli medzi nimi Bourbonovci, jeden z nich by sa stal následníkom trónu, keby malo Francúzsko ešte kráľa, členovia ďalšej kráľovskej rodiny a slečna Mary-Stuart Montague Priceová, hlavná predsedníčka a zástupkyňa americkej strany. Debutantky pochádzali z aristokratických rodín alebo z najvýznamnejších rodín v krajine, ktoré Jane poznala po mene. Pozvané mladé dámy nemali reprezentovať bohatých a slávnych, ale čistú pokrvnú líniu a vysoký pôvod. Ocitnúť sa medzi pozvanými znamenalo pre Ameliu obrovskú poctu a česť.

Jane okamžite začala v hlave počítať, koľko ju táto udalosť bude stáť. Letenky, hotel, náklady spojené s pobytom v Paríži, nové plesové šaty. Tentoraz sa vyhnú ťažkému saténu, vyberú vzdušnejší materiál vhodný na leto. Ani na okamih neuvažovala o tom, že tam Amelia nepôjde, pokiaľ sa tak sama nerozhodne. Jane urobí všetko, čo bude v jej silách, aby dcérino váhanie zlomila a presvedčila